

BIRŽŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS KONTROLĖS IR AUDITO TARNYBA

2023 M. PRAŠOMŲ KOMPENSUOTI VŠĮ BIRŽŲ LIGONINĖS KOMPIUTERINĖS TOMOGRAFIJOS KABINETO ĮRENGIMUI PATIRTŲ IŠLAIDŲ TINKAMUMAS IR TEISĖTUMAS

AUDITO ATASKAITA

2024 m. kovo 19 d. Nr. K14-1

Biržų rajono savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos pagrindinė funkcija – prižiūrėti, ar teisėtai, efektyviai, ekonomiškai ir rezultatyviai valdomas ir naudojamas savivaldybės turtas bei patikėjimo teise valdomas valstybės turtas, kaip vykdomas savivaldybės biudžetas ir naudojami kiti piniginiai ištekliai. Kontrolės ir audito tarnyba, teikdama pastebėjimus ir rekomendacijas, siekia didinti viešojo sektoriaus efektyvumą ir jo kuriamą naudą visuomenei.

Auditą atliko Savivaldybės kontrolierė Žaneta Eriksonienė ir vyriausioji patarėja Stasė Čeponienė.

Audito ataskaita pateikta VŠĮ Biržų ligoninė, Savivaldybės merui, Savivaldybės tarybai.

Su audito ataskaita galima susipažinti Biržų rajono savivaldybės interneto puslapyje adresu www.birzai.lt

---

TURINYS

IŽANGA.....	3
AUDITO REZULTATAI.....	4
1. Lėšų skiriama mažiau nei nustatyta.....	4
2. Pagal esamą reglamentavimą Savivaldybė negali skirti finansavimo.....	5
3. Viešųjų pirkimų reglamentavimas Savivaldybėje netikslus.....	5
4. Ligoninės mažos vertės pirkimų organizavimas turi trūkumų.....	6
5. Ligoninės prašomų kompensuoti kompiuterinės tomografijos kabineto prekių ir paslaugų įsigijimo sąrašas netikslus.....	7
6. Atsargų apskaitos reglamentavimas ir jų apskaita tikslintina.....	8
REKOMENDACIJŲ ĮGYVENDINIMO PLANAS.....	11
PRIEDAI.....	13

IŽANGA

Audito svarba

Siekdama užtikrinti Biržų rajono savivaldybei pavaldžių biudžetinių ir viešųjų sveikatos priežiūros įstaigų (toliau – Įstaigos) veiklos poreikius, gyventojams teikiamų paslaugų prieinamumą ir kokybę, Savivaldybės taryba patvirtino Sveikatos priežiūros įstaigų finansavimo Biržų rajono savivaldybės tvarkos aprašą.¹ Finansavimo priemonėms įgyvendinti lėšos skiriamos ir kiekvienais metais numatomos savivaldybės biudžete (ne mažiau kaip 1 proc. savivaldybės biudžeto).

Biržų rajono savivaldybės 2023–2025 metų strateginiame veiklos plane bei Savivaldybės biudžete Savivaldybei pavaldžių sveikatos priežiūros įstaigų finansavimui 2023 m. buvo skirta 132,8 tūkst. Eur.

Sveikatos priežiūros įstaigų finansavimo Biržų rajono savivaldybės tvarkos apraše Įstaigoms numatomos šios finansavimo priemonės:

1. sveikatos ugdymo priemonių įgyvendinimas Biržų rajono savivaldybėje;
2. pirminės ir antrinės asmens sveikatos priežiūros paslaugų kokybės ir prieinamumo gerinimas;
3. savivaldybės gyventojų aptarnavimo sąlygų gerinimas atnaujinant medicininę įrangą, struktūrą ir infrastruktūrą.

Remiantis Sveikatos priežiūros įstaigų finansavimo Biržų rajono savivaldybės tvarkos aprašu, VšĮ Biržų ligoninės direktorius 2023 m. gruodžio 6 d. pateikė prašymą Savivaldybės merui kompensuoti kompiuterinės tomografijos kabineto įrengimo išlaidas – 30 551,78 Eur. Šios išlaidos patirtos įrengiant kompiuterinės tomografijos kabinetą, tomografo pultinę, pacientų pasiruošimo kambarį, procedūrinį kabinetą bei bendrojo koridoriaus zoną.

Biržų rajono savivaldybės taryba 2024 m. vasario 2 d. sprendimu² Biržų kontrolės ir audito tarnybai pavedė patikrinti VšĮ Biržų ligoninės 2023 m. prašomų kompensuoti VšĮ Biržų ligoninės kompiuterinės tomografijos kabineto įrengimui patirtų išlaidų tinkamumą ir teisėtumą.

Audito tikslas ir apimtis

Audito tikslas – įvertinti Biržų rajono savivaldybės viešosios įstaigos Biržų ligoninės (toliau – Ligoninė) kompiuterinės tomografijos kabineto įrengimui patirtų išlaidų tinkamumą ir teisėtumą.

- ✓ Teisėtumas – vertinome, kaip laikomasi galiojančių įstatymų ar kitų teisės aktų, sutarčių, susitarimų ir kt.;
- ✓ Tinkamumas – vertinome, kaip laikomasi bendrųjų principų, vidaus kontrolės, finansų valdymo ir kt.

Atlikome 100 proc. prašomų kompensuoti kompiuterinės tomografijos kabineto įrengimo lėšų peržiūrą.

¹ Biržų rajono savivaldybės tarybos 2022 m. rugsėjo 29 d. sprendimu Nr. T-208 „Dėl sveikatos priežiūros įstaigų finansavimo Biržų rajono savivaldybėje tvarkos aprašo patvirtinimo“ (pakeitimas 2022 m. spalio 27 d. Tarybos sprendimu Nr. T-230).

² Biržų rajono savivaldybės tarybos 2024 m. vasario 2 d. sprendimas Nr. T-10 „Dėl pavedimo Biržų rajono savivaldybės kontrolės ir audito tarnybai“.

Audito subjektai: Ligoninė, Savivaldybės administracija pagal poreikį.

Audituojamas laikotarpis: 2023 – metai.

Auditas atliktas pagal Tarptautinius audito standartus³ ir Tarptautinius aukščiausiųjų audito institucijų standartus⁴. Audito ataskaitoje pateikti tik audito metu nustatyti dalykai. Audito apimtis ir taikyti metodai išsamiau aprašyti ataskaitos 1 priede „Audito apimtis ir metodai“. Atlikdami auditą darėme prielaidą, kad visi auditoriams pateikti dokumentai yra teisingi, išsamūs ir galutiniai, o jų kopijos atitinka originalus.

AUDITO REZULTATAI

1. Lėšų skiriama mažiau nei nustatyta

1. Biržų rajono savivaldybės 2023–2025 metų strateginiame veiklos plane⁵ Savivaldybei pavaldžių sveikatos priežiūros įstaigų finansavimui Biržų rajone skirta metų pradžiai buvo skirta 250,0 tūkst. Eur, po patikslinimų – 132,8 tūkst. Eur. Tokia pati suma buvo numatyta 2023 m. savivaldybės biudžete.⁶ Panaudota 2023 m. šiai programai 102,3 tūkst. Eur.

Finansavimas sveikatos priežiūros įstaigoms skiriamas vadovaujantis Sveikatos priežiūros įstaigų finansavimo Biržų rajono savivaldybės tvarkos aprašu (toliau – Finansavimo aprašas).⁷ Finansavimo aprašas skirtas tam, kad būtų užtikrinti Įstaigų veiklos poreikiai, gyventojams teikiamų paslaugų prieinamumas ir kokybė. Finansavimo aprašo 18 p. nustatyta, kad finansavimo priemonėms įgyvendinti lėšos skiriamos ir kiekvienais metais numatomos savivaldybės biudžete (ne mažiau kaip 1 proc. savivaldybės biudžeto). Atkreipiame dėmesį, kad Savivaldybės administracija nesilaikė Finansavimo aprašo reikalavimo 2023 m. skirdama Savivaldybei pavaldžių sveikatos priežiūros įstaigų finansavimui tik 0,6 proc. Savivaldybės biudžeto lėšų (2023 m. pradžiai biudžeto pajamos 40 740,5 tūkst. Eur, skirta 250,0 tūkst. Eur). Metų pabaigai skirta tik 0,3 proc. (2023 m. pabaigai biudžeto pajamos 48 512,1 tūkst. Eur, skirta 132,8 tūkst. Eur).

Biudžeto skyriaus vedėja paaiškino, kad 1 proc. lėšų skiriama tik iš lėšų Savivaldybės savarankiškosioms funkcijoms finansuoti.

³ Tarptautinės buhalterijų federacijos Tarptautinių audito ir užtikrinimo standartų valdybos išleisti tarptautiniai audito standartai Audito, apskaitos, turto vertinimo ir nemokumo valdymo tarnybos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos išversti į lietuvių kalbą, prieiga per internetą: <https://avnt.lrv.lt/lt/teisine-informacija/teises-aktai/auditas>.

⁴ Tarptautiniai aukščiausiųjų audito institucijų (TAAIS) standartai, prieiga per internetą: <https://www.valstybeskontrole.lt/LT/post/15649/>.

⁵ Biržų rajono savivaldybės tarybos 2023 m. sausio 26 d. sprendimu Nr. T-1 „Dėl Biržų rajono savivaldybės 2023 metų biudžeto patvirtinimo“ (su visais pakeitimais).

⁶ Biržų rajono savivaldybės tarybos 2023 m. sausio 26 d. sprendimu Nr. T-2 „Dėl Biržų rajono savivaldybės 2023–2025 metų strateginio veiklos plano patvirtinimo“ (su visais pakeitimais).

⁷ Biržų rajono savivaldybės tarybos 2022 m. rugsėjo 29 d. sprendimu Nr. T-208 „Dėl sveikatos priežiūros įstaigų finansavimo Biržų rajono savivaldybėje tvarkos aprašo patvirtinimo“ (pakeitimas 2022 m. spalio 27 d. Tarybos sprendimu Nr. T-230).

2. Pagal esamą reglamentavimą Savivaldybė negali skirti finansavimo

2. Finansavimo aprašo 20 p. nustatyta, kad gali būti kompensuojamos Įstaigų išlaidos, patirtos 2022 m. Tokia Finansavimo aprašo nuostata neleidžia finansuoti Ligoninės patirtų išlaidų 2023 m.

3. Ligoninės direktorius 2023 m. gruodžio 6 d. pateikė prašymą Savivaldybės merui kompensuoti kompiuterinės tomografijos kabineto įrengimo išlaidas – 30 551,78 Eur⁸. Savivaldybės meras, gavęs Įstaigos motyvuotą prašymą, jį nukreipia nagrinėti Sveikatos priežiūros įstaigų finansavimo komisijai (toliau – Komisija)⁹. Komisija svarsto Įstaigos prašymą dėl finansavimo skyrimo ir Savivaldybės merui teikia rekomendacinio pobūdžio motyvuotą siūlymą:

- 1) skirti finansavimą (visiškai arba iš dalies);
- 2) neskirti finansavimo nurodant nefinansavimo motyvus¹⁰.

Komisijos nariai¹¹ apsvaistė Ligoninės prašymą ir su juos susijusius dokumentus. Buvo nurodyta, kad prašomas finansavimas atitinka Finansavimo aprašo nuostatas – „savivaldybės gyventojų aptarnavimo sąlygų gerinimas atnaujinant medicininę įrangą, struktūrą ir infrastruktūrą“ bei nuspręsta siūlyti kompensuoti kompiuterinės tomografijos kabineto įrengimo išlaidas (visais balsais)¹². Atkreipiame dėmesį, kad prašomas finansavimas neatitinka Finansavimo aprašo nuostatų, o Komisijos siūlymas privalo atitikti Finansavimo apraše nurodytą motyvuotą siūlymą.

3. Viešųjų pirkimų reglamentavimas Savivaldybėje netikslus

4. Biržų rajono savivaldybės tarybos sprendimu¹³ Biržų rajono savivaldybės administracijai suteikta teisė atlikti centrinės perkančiosios organizacijos (toliau – Biržų rajono CPO) funkcijas bei pavesta Biržų rajono CPO nuo 2023 m. sausio 1 d. teikti pirkimų veiklos paslaugas Biržų rajono savivaldybės biudžetinėms įstaigoms, viešosioms įstaigoms (kurių savininkė yra Savivaldybė) ir Savivaldybės valdomoms įmonėms. Biržų rajono savivaldybės administracijos direktoriui, įstaigų ir įmonių vadovams iki 2022 m. gruodžio 31 d. pavesta atlikti visus veiksmus ir pasirašyti visus dokumentus, reikalingus tam, kad Biržų rajono CPO galėtų teikti įstaigoms ir įmonėms reikalingų prekių, paslaugų ir darbų pirkimų veiklos paslaugas, o įstaigos ir įmonės įsigyti joms reikalingų prekių paslaugų ar darbų. Tokia nuostata nebeatitinka Viešųjų pirkimų įstatymo (toliau – Įstatymo) nuostatų, kurioje nustatyta, kad kiekvienoje savivaldybėje turi būti užtikrinta, kad savivaldybės kontroliuojamos (valdomos) perkančiosios organizacijos, išskyrus savivaldybių įmones, akcines bendroves, uždariusias akcines bendroves ir viešąsias įstaigas, pirkimai, kurių sutarties vertė viršija 15 000 Eur (penkiolika

⁸ Viešoji įstaiga Biržų ligoninės 2023 m. gruodžio 6 d. raštas Nr. SD-830 „Dėl viešosios įstaigos Biržų ligoninės kompiuterinės tomografijos kabineto įrengimo lėšų kompensavimo“.

⁹ Sveikatos priežiūros įstaigų finansavimo Biržų rajono savivaldybėje tvarkos aprašo, patvirtinto Biržų rajono savivaldybės tarybos 2022 m. rugsėjo 29 d. sprendimu Nr. T-208, 5 punktas.

¹⁰ Ten pat, 11 punktas.

¹¹ Komisija ir jos nuostatai patvirtinti 2023 m. rugsėjo 29 d. Biržų rajono savivaldybės tarybos sprendimu Nr. T-311 „Dėl sveikatos priežiūros įstaigų finansavimo komisijos sudarymo“.

¹² Sveikatos priežiūros įstaigų finansavimo komisijos posėdžio 2023 m. gruodžio 10 d. protokolai Nr. TLK-7.

¹³ Biržų rajono savivaldybės tarybos 2022 m. balandžio 1 d. sprendimu Nr. T-98 „Dėl teisės atlikti centrinės perkančiosios organizacijos funkcijas Biržų rajono savivaldybės administracijai suteikimo“.

tūkstančių eurų) (be pridėtinės vertės mokesčio), būtų atliekami Įstatymo 82 straipsnio 1 dalyje nurodytu būdu¹⁴.

Administracijos direktorius¹⁵ pavedė Viešųjų pirkimų skyriui atlikti Biržų rajono CPO funkcijas bei nuo 2023 m. sausio 1 d. teikti pirkimų veiklos paslaugas Biržų rajono savivaldybės biudžetinėms įstaigoms ir viešosioms įstaigoms (kurių savininkė yra Savivaldybė). Biržų rajono CPO iki 2022 m. gruodžio 31 d. atlikti visus veiksmus ir parengti dokumentus, reikalingus tam, kad Biržų rajono CPO galėtų teikti įstaigoms reikalingų prekių, paslaugų ir darbų pirkimų veiklos paslaugas, o įstaigos įsigyti joms reikalingų prekių, paslaugų ar darbų. Pagal Įstatymo pakeitimą, pareiga vykdyti savivaldybės kontroliuojamų (valdomų) viešųjų įstaigų pirkimus per Biržų rajono CPO privaloma nuo 2024 m. sausio 1 d.¹⁶

Nustatytos neatitiktys ir rekomendacijos joms ištaisyti raštu¹⁷ pateiktos Savivaldybės merui ir Savivaldybės administracijos direktoriui.

4. Ligoninės mažos vertės pirkimų organizavimas turi trūkumų

5. Įsigyjant prekes ir paslaugas Ligoninė vadovaujasi Viešųjų pirkimų organizavimo tvarkos aprašu¹⁸ (toliau – Aprašas). Aprašo 15 punkte nustatyta, kad „Ne vėliau kaip iki einamųjų metų sausio 2 d. parengiamas einamaisiais kalendoriniais metais planuojamų numatomų pirkti perkančiosios organizacijos reikmėms reikalingų prekių, paslaugų ir darbų planas. Pirkimų plane nurodomi visi planuojami viešieji pirkimai“. 2023 m. Ligoninės viešųjų pirkimų planas patvirtintinas Ligoninės direktoriaus laiku (2023 m. sausio 2 d.)¹⁹. Aprašo 16 punkte nustatyta, kad „Patvirtintą perkančiosios organizacijos planuojamų vykdyti einamaisiais kalendoriniais metais pirkimų planą kasmet, ne vėliau kaip iki kovo 15 dienos paskelbia savo tinklapyje“. Ligoninė pirkimų planų nėra paskelbusi.

6. Ligoninė kaip perkančioji organizacija CVP IS priemonėmis Viešųjų pirkimų tarnybai pateikia visų per kalendorinius metus sudarytų pirkimo sutarčių, kai pirkimo sutartis sudaroma atliekant Įstatymo 25 straipsnio 2, 3, 4 ir 5 dalyse nurodytus pirkimus, atliekant supaprastintą pirkimą pagal Įstatymo 72 straipsnio 3 dalį, ataskaitą per 30 dienų, pasibaigus ataskaitiniams kalendoriniams metams.²⁰ Nustatyta, kad Ligoninė nėra pateikusi nei vieno metų pirkimų ataskaitų. Viešojo pirkimo sutarčių, pirkimo sutarčių ir vidaus sandorių 2020 m., 2021 m., 2022 m. ir 2023 m. ataskaitas (Atn-3 tipinė forma) Ligoninė pateikė audito metu (2023 m. ataskaitos pateikimo data 2024-02-28 Nr. 2024-686398).

7. Aprašo 31.4. papunktyje nustatyta, kad pirkimų organizatorius, vykdydamas neskelbiamą pirkimą (apklausą žodžiu) teikia sutartį viešinimui CVP IS priemonėmis. Per 15 dienų nuo vidaus

¹⁴ Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo Nr. I-1491 2, 8, 17, 19, 22, 25, 27, 31, 35, 46, 51, 52, 55, 57, 58, 82, 86, 91, 92, 93, 94, 95, 96 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 82-1 straipsniu įstatymo 17 str., 2021 m. rugsėjo 30 d. Nr. XIV-545.

¹⁵ Biržų rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2022 m. spalio 24 d. įsakymas Nr. A-978 „Dėl pavedimo atlikti centrinės perkančiosios organizacijos funkcijas“.

¹⁶ Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo Nr. I-1491 2, 8, 17, 19, 22, 25, 27, 31, 35, 46, 51, 52, 55, 57, 58, 82, 86, 91, 92, 93, 94, 95, 96 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 82-1 straipsniu įstatymo Nr. XIV-545 3, 4, 16, 17, 25 straipsnių pakeitimo, Įstatymo papildymo 17-1 straipsniu ir 15 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo 7 str., 2022 m. gruodžio 13 d. Nr. XIV-1670.

¹⁷ Biržų rajono savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos 2024 m. vasario 29 d. raštu Nr. K4-32 „Dėl nustatytų neatitiktųjų“.

¹⁸ Patvirtintas VšĮ Biržų ligoninės direktoriaus 2023 m. sausio 4 d. įsakymu Nr. PVK-4.

¹⁹ Su patikslinimais ir papildymais 2023-01-16, 2023-07-14, 2023-11-20 ir 2023-11-09.

²⁰ Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo 96 straipsnio 2 dalies 2 punktą, 1996 m. rugpjūčio 13 d. Nr. I-1491.

sandorio sudarymo ar nuo kiekvieno jo pakeitimo, bet ne vėliau kaip iki pirmojo mokėjimo pagal juos pradžios, Centrinėje viešųjų pirkimų informacinėje sistemoje (toliau – CVP IS) Viešųjų pirkimų tarnybos nustatyta tvarka paskelbia sudarytą sutartį ir visus jos pakeitimus.²¹ Informaciją apie žodžiu sudarytas sutartis pirkimo vykdytojas viešina CVP IS ne vėliau kaip per 15 kalendorinių dienų nuo to ketvirčio, per kurį buvo sudarytos sutartys, pabaigos²². Ligoninėje už viešųjų pirkimų dokumentų tvarkymą direktoriaus įsakymu yra paskirtas asmuo²³. Nustatyta, kad Ligoninė nėra paviešinusi žodinių sutarčių, bei dalies sudarytų sutarčių. Audito metu sutartys paviešintos (2024 m. kovo 7-8 dienomis).

8. Ligoninėje viešųjų pirkimų iniciatoriais ir viešųjų pirkimų organizatoriais yra paskirti²⁴ tie patys asmenys. Siekiant sumažinti klaidų ar neteisėtų veikų riziką, pirkimų organizatoriumi ir iniciatoriumi (to paties pirkimo) turėtų būti skirtingi asmenys. Taip pat pastebėta, kad tie patys asmenys dalyvauja ir komisijose, kurios pasirašo medžiagų nurašymo aktus. Atkreipiame dėmesį, kad Ligoninės Vidaus kontrolės tvarkos aprašo²⁵ 11 punkte nustatyta, kad <...Vadovas turi užtikrinti, kad būtų tinkamas darbuotojų funkcijų atskyrimas, t. y. turi būti vengiama interesų konfliktų...>.

5. Ligoninės prašomų kompensuoti kompiuterinės tomografijos kabineto prekių ir paslaugų įsigijimo sąrašas netikslus

Vertinome, kad išlaidos yra tinkamos, jei prekės įsigytos ir panaudotos teisės aktų nustatyta tvarka, ūkinės operacijos pagrįstos apskaitos dokumentais²⁶.

9. Ligoninė pateikė prašomų kompensuoti kompiuterinės tomografijos kabineto prekių ir paslaugų įsigijimo sąrašą (toliau – Sąrašas), kuriame nurodoma ir prašoma kompensuoti suma – 30 551,78 Eur. Atkreipiame dėmesį, kad Finansavimo aprašo 26 punkte nustatyta, kad įstaiga atsako už pateiktos informacijos ir duomenų teisingumą.

Patikrinus Sąrašą su įsigytais prekėmis ir paslaugomis pagal PVM sąskaitas faktūras nustatyta įvairių neatitikčių:

1) Neteisingai apskaičiuota prekių suma, netiksliai taikant nuolaidą arba priskaičiuojant PVM. Pavyzdžiui, pagal 2023-07-30 PVM sąskaitą faktūrą Nr. PK0004816 kompiuterinės tomografijos kabineto remontui įsigyta:

Prekė	Matas	Kiekis	Ligoninės paskaičiuota suma su nuolaida ir PVM	Suma pagal PVM sąskaitą faktūrą	Skirtumas (5-4)
1	2	3	4	5	6
Vamzdis gofruotas eletr.	m	25	22,73	26,67	3,94
Kabelis	m	35	1 130,99	1259,02	128,03

²¹ Ten pat, 10 straipsnio 3 dalies 3 punktas.

²² Informacijos viešinimo Centrinėje viešųjų pirkimų informacinėje sistemoje tvarkos aprašo, patvirtinto Viešųjų pirkimų tarnybos direktoriaus 2017 m. birželio 19 d. įsakymu Nr. IS-91 „Dėl informacijos viešinimo Centrinėje viešųjų pirkimų informacinėje sistemoje tvarkos aprašo patvirtinimo“ 30 p.

²³ VšĮ Biržų ligoninės direktoriaus 2019 m. vasario 27 d. įsakymas Nr. PVK-22 „Dėl atsakingo asmens skyrimo“.

²⁴ VšĮ Biržų ligoninės direktoriaus 2020 m. gruodžio 31 d. įsakymas Nr. PVK-104 „Dėl viešųjų pirkimų organizatorių ir viešųjų pirkimų iniciatorių paskyrimo“.

²⁵ Patvirtintas VšĮ Biržų ligoninės direktoriaus 2020 m. rugsėjo 8 d. įsakymu Nr. PVK-72.

²⁶ Lietuvos Respublikos finansinės apskaitos įstatymo, 2001 m. lapkričio 6 d. Nr. IX-574, 3 straipsnio 1 dalis.

Dėl atliktų minėtų netikslių skaičiavimų bendra neatitikties suma – 215,08 Eur.

2) Nustatyta, kad Ligoninė Sąraše pateikė, jog yra įsigijusi 20 šviestuvų, medžiagų nurašymo aktuose – 18.

3) Įsigyta grindų danga, ji panaudota, tačiau į medžiagų nurašymo aktą neįtraukta.

Sąskaitos numeris ir data	Inventorinis Nr.	Pavadinimas	Mato vnt.	Kiekis	Suma su PVM
BIK1618303-304 2023-08-31	201110100026	Grindų danga	m2	15,6	180,62

4) Į Sąrašą buvo įtrauktas mažavertis inventorius, kuris buvo naudojamas remonto darbams atlikti, pavyzdžiui:

Sąskaitos numeris ir data	Pavadinimas	Mato vnt.	Kiekis	Suma su PVM
4127171, 2023-09-04	Laužtuvas	vnt.	1	6,30
4127171, 2023-09-04	Laužtuvas	vnt.	1	9,79
4127171, 2023-09-04	Staliaus spaustuvai	vnt.	2	9,10

Audito metu, Ligoninė iš Sąrašo mažavertį inventorių išėmė, kadangi jis toliau naudojamas įstaigos veikloje.

5) Pagal Kontrolės ir audito tarnybai pateiktas PVM sąskaitas faktūras, į Sąrašą nebuvo įtrauktos durys.

Sąskaitos numeris ir data	Inventorinis Nr.	Pavadinimas	Mato vnt.	Kiekis	Suma su PVM
000007520, 2023-08-29	201110100110	Durys	vnt.	1	349,00

Dėl aukščiau nustatytų neatitikčių, Ligoninė audito metu Sąrašą patikslino, o perskaičiuota Sąrašo suma – 31 041,91 Eur.

6. Atsargų apskaitos reglamentavimas ir jų apskaita tikslintina

10. Ligoninės apskaitos politikos²⁷ 275 punkte nurodyta, kad „Atsargų buhalterinė apskaita vykdoma vadovaujantis Finansų ministerijos pavyzdinio buhalterinės apskaitos vadovo Atsargų apskaitos tvarkos apraše pateiktais buhalterinių įrašų pavyzdžiais“. Atkreipiame dėmesį, kad Finansų ministerijos pavyzdinis buhalterinės apskaitos vadovas nebeskelbiamas. Finansinės apskaitos įstatyme

²⁷ Patvirtinta VšĮ Biržų ligoninė direktoriaus 2020 m. rugpjūčio 10 d. įsakymu Nr. PVK-69.

nustatyta, kad „Subjekto vadovas organizuoja subjekto apskaitą <...> nustato ūkinių operacijų registravimo ir vertinimo tvarką“.²⁸

11. Ligoninės apskaitos politikos²⁹ 259 punkte nurodyta, kad „Atsargos nurašomos taikant FIFO metodą“, t. y. kai pirmiausiai įsigytos atsargos bus nurašytos pirmiausia (parduotos ar sunaudotos). Atkreipiame dėmesį, kad 8-ojos Viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartas „Atsargos“ 28 punkte nustatyta, kad „Tuo atveju, jeigu atsargų vienetų yra nedaug arba atsargos įsigytos konkreitiems projektams, atsargos turėtų būti nurašomos taikant konkrečių kainų būdą“³⁰.

12. Medžiagų nurašymo aktus tvirtina Ligoninės direktorius, Ligoninės direktoriaus įsakymu³¹ sudaryta 4 narių (su komisijos pirmininku) komisija, atliktiems patalpų, santechnikos, autotransporto priemonių remonto darbams įvertinti. Ligoninė dėl kompiuterinės tomografijos kabineto įrengimo pateikė 5 medžiagų nurašymo aktus (birželio, liepos, rugpjūčio, rugsėjo ir spalio mėn.). Pastebėta, kad medžiagų nurašymo aktus pasirašo tik trys komisijos nariai.

13. Ligoninės 2023 metų Socialinės paramos ir sveikatos apsaugos paslaugų kokybės ir prieinamumo gerinimo programos sąmatoje asignavimai nurodomi Kitų išlaidų kitiems einamiesiems tikslams (ek. k. 2.8.1.1.1.2) sąmatos straipsnyje.

Ligoninės kompiuterinės tomografijos kabineto remonto medžiagų nurašymo aktuose komisija nurodo, kad medžiagos panaudotos pastatų einamajam remontui. Statinio paprastasis remontas atitinka Lietuvos Respublikos civilinio kodekso sąvoką „einamasis remontas“ – statyba, kurios tikslas – atnaujinti statinį jo nerekonstruojant ar kapitališkai neremontuojant.

Pagal 12-VSAFAS³² 35.2. papunktyje nustatyta, jeigu atlikti darbai nėra esminis ilgalaikio materialiojo turto pagerinimas, tokios išlaidos nurašomos į sąnaudas tą ataskaitinį laikotarpį, kai padarytos.

Pagal 11-VSAFAS³³ 12.7. papunkčio nuostatas, paprastojo remonto ir eksploatacijos sąnaudos – viešojo sektoriaus subjekto ūkinio inventoriaus, nematerialiojo turto, patalpų, turimos įrangos bei įrenginių ir kito ilgalaikio materialiojo turto ir (arba) atitinkamo nuomojamo ar pagal kitas sutartis, pagal kurias perduodamas turto valdymo ir (arba) naudojimo, ir (arba) disponavimo juo teisės, turimo turto, jei 19-ajame VSAFAS „Nuoma, finansinė nuoma (lizingas) ir kitos turto perdavimo sutartys“ nenurodyta kitaip, išskyrus transporto priemones, palaikymo, atnaujinimo, eksploatacijos, paprastojo remonto sąnaudos, tarp jų tokiam remontui sunaudotos medžiagos ir kitos panašios sąnaudos.

Pastebėta, kad kai kurios medžiagos Ligoninės finansinėje apskaitoje nenurašytos, o užregistruotos kaip atskiri ilgalaikio turto vienetai, nurodant neteisingą turto grupę – infrastruktūros statiniai:

1. Švinuotas apsauginis stiklas su rėmu, inventorinis Nr. 125053017404, įsigijimo vertė 5989,50 Eur, nusidėvėjimo terminas – 30 metų.

²⁸ Lietuvos Respublikos finansinės apskaitos įstatymo, 2001 m. lapkričio 6 d. Nr. IX-574, 13 straipsnio 1 dalies 3 punktas.

²⁹ Patvirtinta VšĮ Biržų ligoninė direktoriaus 2020 m. rugpjūčio 10 d. įsakymu Nr. PVK-69.

³⁰ Patvirtintas Lietuvos Respublikos finansų ministro 2008 m. birželio 20 d. įsakymu Nr. 1K-220.

³¹ VšĮ Biržų ligoninės direktoriaus 2019 m. birželio 28 d. įsakymas Nr. PVK-59 „Dėl komisijų sudarymo“ (su pakeitimais 2021 m. birželio 15 d. Nr. PVK-37 ir 2022 m. balandžio 15 d. Nr. PVK-11).

³² Patvirtintas Lietuvos Respublikos finansų ministro 2008 m. gegužės 8 d. Nr. įsakymu Nr. 1K-174 „Dėl viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės 12-ojo standarto patvirtinimo“.

³³ Patvirtintas Lietuvos Respublikos finansų ministro 2008 m. vasario 8 d. Nr. įsakymu Nr. 1K-059 „Dėl viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės 11-ojo standarto patvirtinimo“.

2. Švinuotos durys vienvėrės, inventorinis Nr. 125053017403, įsigijimo vertė 3133,90 Eur, nusidėvėjimo terminas – 50 metų.

3. Švinuotos durys dvivėrės, inventorinis Nr. 125053017405, įsigijimo vertė 4464,90 Eur, nusidėvėjimo terminas – 50 metų.

Atkreipiame dėmesį, kad 12-VSAFAS 78.3. papunktyje nustatyta, kad infrastruktūros statiniai – keliai, tiltai, viadukai, tuneliai, komunikacijos tinklai, kanalizacijos sistemos, vandens, šilumos, elektros energijos tiekimo sistemos.

Atsižvelgdami į nustatytas neatitiktis, vadovaudamiesi teisės aktų reikalavimais, rekomenduojame Ligoninės direktoriui:

1. Vadovaujantis Viešųjų pirkimų įstatymu užtikrinti, kad viešieji pirkimai, kurių sutarties vertė viršija 15 000 Eur (be pridėtinės vertės mokesčio), būtų atliekami per Biržų CPO (4 p.).

2. Vadovaujantis teisės aktais, patikslinti Ligoninės Viešųjų pirkimų organizavimo tvarkos aprašą bei Ligoninės įsakymą dėl viešųjų pirkimų organizatorių ir viešųjų pirkimų iniciatorių paskyrimo (7 p. ir 8 p.).

3. Mažos vertės viešuosius pirkimus vykdyti teisės aktų nustatyta tvarka (5–7 p.).

4. Užtikrinti, kad Ligoninėje būtų tinkamas darbuotojų funkcijų atskyrimas (8 p. ir 12 p.).

5. Patikslinti Ligoninės apskaitos politiką, nusistatant ūkinių operacijų apskaitos registravimo ir vertinimo tvarką (10 p. ir 11 p.).

6. Atsižvelgus į prašomą finansavimą sąmatoje, remontui patirtas sąnaudas registruoti vadovaujantis 11-VSAFAS nuostatomis (13 p.).

REKOMENDACIJŲ ĮGYVENDINIMO PLANAS

Eil. Nr.	Rekomendacija	Priemonės ir veiksmai rekomendacijai įgyvendinti	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)	Už rekomendacijos įgyvendinimą atsakingas darbuotojas
1	2	3	4	5
2024-02-29 raštu Nr. K4-32 pateiktos Savivaldybės merui ir Savivaldybės administracijos direktoriui				
1.	Patikslinti Sveikatos priežiūros įstaigų finansavimo Biržų rajono savivaldybėje tvarkos aprašą	Bus keičiami tvarkos aprašo punktai	Iki 2024-04-30	Savivaldybės gydytoja
2.	Užtikrinti, kad Komisijos siūlymai būtų teikiami Aprašo nustatyta tvarka	Komisijos nariai bus supažindinti su Biržų rajono savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos pastebėjimais. Komisijos siūlymai bus formuluojami Aprašo nustatyta tvarka.	Komisijos narių supažindinimas su Biržų rajono savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos pastebėjimais – el. laiškas iki 2024-03-08. Kiekvieno komisijos posėdžio metu.	Savivaldybės gydytoja
3.	Patikslinti Biržų rajono savivaldybės tarybos 2022 m. balandžio 1 d. sprendimą Nr. T-98 „Dėl teisės atlikti centrinės perkančiosios organizacijos funkcijas Biržų rajono savivaldybės administracijai suteikimo“ pagal galiojančius teisės aktus	Bus patikslinti Biržų rajono savivaldybės tarybos 2022 m. balandžio 1 d. sprendimo Nr. T-98 2 ir 3 punktai.	Iki 2024-04-30	Viešųjų pirkimų skyriaus vedėja
Rekomendacijos Ligoninės direktoriui				
1.	Vadovaujantis Viešųjų pirkimų įstatymu užtikrinti, kad viešieji pirkimai, kurių sutarties vertė viršija 15 000 Eur (be pridėtinės vertės mokesčio), būtų atliekami per Biržų CPO (4 p.).	Viešieji pirkimai, kurių sutarties vertė viršija 15 000 Eur (be pridėtinės vertės mokesčio), bus atliekami per Biržų CPO.	Iki 2024-04-30	Ligoninės darbuotojai atsakingi už viešųjų pirkimų vykdymą

2.	Vadovaujantis teisės aktais, patikslinti Ligoninės Viešųjų pirkimų organizavimo tvarkos aprašą bei Ligoninės įsakymą dėl viešųjų pirkimų organizatorių ir viešųjų pirkimų iniciatorių paskyrimo (7 p. ir 8 p.).	Bus patikslintas Ligoninės Viešųjų pirkimų organizavimo tvarkos aprašas bei Ligoninės įsakymas dėl viešųjų pirkimų organizatorių ir viešųjų pirkimų iniciatorių paskyrimo.	Iki 2024-04-30	Ligoninės direktorius
3.	Mažos vertės viešuosius pirkimus vykdyti teisės aktų nustatyta tvarka (5-7 p.).	Mažos vertės viešieji pirkimai bus vykdomi teisės aktų nustatyta tvarka	Nuolat	Ligoninės darbuotojai atsakingi už viešųjų pirkimų vykdymą
4.	Užtikrinti, kad Ligoninėje būtų tinkamas darbuotojų funkcijų atskyrimas (8 p. ir 12 p.).	Bus patikslintas Ligoninės įsakymas dėl viešųjų pirkimų organizatorių ir viešųjų pirkimų iniciatorių paskyrimo, atskiriant funkcijas ir įsakymas dėl medžiagų nurašymo komisijos paskyrimo.	Iki 2024-04-30	Ligoninės direktorius
5.	Patikslinti Ligoninės apskaitos politiką, nusistatant ūkinių operacijų apskaitos registravimo ir vertinimo tvarką (10 p. ir 11 p.).	Bus patikslinta Ligoninės apskaitos politika, nusistatant ūkinių operacijų apskaitos registravimo ir vertinimo tvarką	Iki 2024-09-30	Vyriausiasis finansininkas
6.	Atsižvelgus į prašomą finansavimą sąmatoje, remontui patirtas sąnaudas registruoti vadovaujantis 11-VSAFAS nuostatomis (13 p.).	Patikslinti remonto sąnaudų registraciją, vadovaujantis 11-VSAFAS nuostatomis	Iki 2024-04-30	Vyriausiasis finansininkas

Plano sudarymo paaiškinimas:

1–2 lentelės stulpelius užpildo Savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos darbuotojai, atlikę auditą;
3–5 lentelės stulpelius užpildo subjekto, kuriam pateikta rekomendacija, atsakingas atstovas.

Savivaldybės kontrolierė

Žaneta Eriksonienė

Vyriausioji patarėja

Stasė Čėponienė

Santrumpos ir sąvokos

Audito ataskaitoje naudojamos santrumpos ir sąvokos:

Aprašas – VšĮ Biržų ligoninės viešųjų pirkimų organizavimo tvarkos aprašas;

Biržų rajono CPO – Biržų rajono centrinė perkančioji organizacija;

CVP IS – centrinė viešųjų pirkimų informacinė sistema;

Finansavimo aprašas – Sveikatos priežiūros įstaigų finansavimo Biržų rajono savivaldybės tvarkos aprašas;

Įstaigos – Biržų rajono savivaldybei pavaldžių biudžetinių ir viešųjų sveikatos priežiūros įstaigos;

Įstatymas – Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymas;

Komisija – sveikatos priežiūros įstaigų finansavimo komisijai;

Ligoninė – viešoji įstaiga Biržų ligoninė;

PVM – pridėtinės vertės mokestis;

Sąrašas – VšĮ Biržų ligoninės prašomų kompensuoti kompiuterinės tomografijos kabineto prekių ir paslaugų įsigijimo sąrašas.

Audito metodai ir apimtis

Audito apimtis

Audito tikslas – įvertinti Biržų rajono savivaldybės viešosios įstaigos Biržų ligoninės kompiuterinės tomografijos kabineto įrengimui patirtų išlaidų tinkamumą ir teisėtumą.

- ✓ Teisėtumas – vertinome, kaip laikomasi galiojančių įstatymų ar kitų teisės aktų, sutarčių, susitarimų ir kt.;
- ✓ Tinkamumas – vertinome, kaip laikomasi bendrųjų principų, vidaus kontrolės, finansų valdymo ir kt.

Audito subjektai: Ligoninė, Savivaldybės administracija pagal poreikį.

Audituojamas laikotarpis: 2023 metai.

Auditas atliktas pagal Tarptautinius audito standartus³⁴ ir Tarptautinius aukščiausiųjų audito institucijų standartus³⁵.

Audito duomenų rinkimo ir vertinimo metodai

Audito ataskaitos skyrius/poskyris	Taikyti duomenų rinkimo ir vertinimo metodai	Tikslai
Audito rezultatai	Nagrinėjome dokumentus, susijusius su Biržų rajono savivaldybei pavaldžių biudžetinių ir viešųjų sveikatos priežiūros įstaigų finansavimu ir viešųjų pirkimų organizavimu Savivaldybės administracijoje: Savivaldybės tarybos sprendimus, strateginį planą, biudžeto vykdymo ataskaitą, Savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymus, Sveikatos priežiūros įstaigų finansavimo Biržų rajono savivaldybėje tvarkos aprašą, Sveikatos priežiūros įstaigų finansavimo komisijos sprendimus. Įvertinome, ar vykdomos lėšų planavimo procedūros ir numatomas finansavimas atitinka nustatytas teisės aktuose.	Nustatyti: <ul style="list-style-type: none"> ▪ ar planuojant lėšas priemonių finansavimui, atsižvelgiama į Sveikatos priežiūros įstaigų finansavimo tvarkos aprašo reikalavimus; ▪ ar prašomas skirti finansavimas atitinka Sveikatos priežiūros įstaigų finansavimo tvarkos aprašo reikalavimus; ▪ kas turi atlikti viešųjų pirkimų procedūras.

³⁴ Tarptautinės buhalterijų federacijos Tarptautinių audito ir užtikrinimo standartų valdybos išleisti tarptautiniai audito standartai Audito, apskaitos, turto vertinimo ir nemokumo valdymo tarnybos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos išversti į lietuvių kalbą, prieiga per internetą: <https://avnt.lrv.lt/lt/teisine-informacija/teises-aktai/auditas>.

³⁵ Tarptautiniai aukščiausiųjų audito institucijų (TAAIS) standartai, prieiga per internetą: <https://www.valstybeskontrolė.lt/LT/post/15649/>.

	<p>Pokalbis: Bendravome su Savivaldybės meru, Savivaldybės gydytoju, Biudžeto skyriaus vedėja.</p>	
	<p>Dokumentų peržiūra: Nagrinėjome Ligoninės mažos vertės pirkimus, susijusius su kompiuterinės tomografijos kabineto įrengimui įsigytais prekėmis ir paslaugomis bei šių prekių ir paslaugų apskaitą. Analizavome su viešaisiais pirkimais, finansine apskaita, vidaus kontrole susijusius Ligoninės lokalinius teisės aktus, dokumentus ir ataskaitas. Tikrinimas –fizinė apžiūra. Perskaičiavimas – dokumentų arba įrašų matematinio tikslumo tikrinimas rankiniu būdu. Pokalbiai: Bendravome su Ligoninės direktoriumi, vyr. finansininku, vyr. ekonomistu.</p>	<p>Nustatyti:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ar Ligoninės mažos vertės pirkimai vykdomi teisės aktų nustatyta tvarka; • prašomų finansuoti išlaidų, susijusių su kompiuterinio tomografo kabineto įrengimu, tinkamumą; • ar įsigytos medžiagos sumontuotos / panaudotos kompiuterinio tomografo kabineto įrengimui; • ar Sąraše pateikti duomenys atitinka įsigijimo dokumentų duomenis.